

Exemplar für Prüfer/innen

Kompenzacijski izpit k standardiziranemu
kompetenčno usmerjenemu pisnemu
zrelostnemu izpitu/zrelostnemu in diplomskemu izpitu

Maj 2020

Slovenščina

Kompenzacijski izpit 1
Podatki za **spraševalke/spraševalce**

Napotki h kompenzacijskemu izpitu za spraševalke/spraševalce

Spoštovana spraševalka, spoštovani spraševalce!

Kompenzacijski izpit vsebuje nalogo, ki je razdeljena na več delovnih nalog. Vse delovne naloge je v izpitnem pogовору treba obdelati na osnovi priloženega besedila/priloženih besedil; naloge upoštevajo zahtevnostni področji *Reprodukcia, reorganizacija in prenos in Refleksija in reševanje problema*. Pri zadnji delovni nalogi gre za monološko govorno nalog, ki jo mora kandidatka/kandidat opraviti samostojno, ne v dialogu. Izpit lahko traja največ 25 minut. Priporočamo, da se držite predlaganega izpitnega časa za posamezno delovno nalog, tako bo za vsako od nalog na voljo dovolj časa, hkrati pa boste poskrbeli, da se ne bo prekoračilo najdaljše dovoljeno trajanje izpita.

Po dani nalogi in priloženem besedilu/priloženih besedilih je v nadaljevanju pripravljen tudi komentar k nalogi, ki naj vam pomaga pri ocenjevanju kompenzacijskega izpita. Poleg tega sta kompenzacijskemu izpitu priložena tudi ustrezeni ocenjevalni seznam in navodilo za popravo in ocenjevanje. Oba je obvezno treba uporabiti.

Upoštevajte tudi to, da so v komentarju oblikovane možne ubeseditve dane delovne naloge – s težiščem na vsebinski dimenziji. Kandidatka/kandidat more – glede na delovno nalog – delovne naloge prav dobro opraviti tudi, če ne vključi vseh v komentarju navedenih vsebinskih točk, navede pa druge vsebinsko pomembne vidike ali se odloči za drugačno interpretacijsko pot.

Pripravljalni čas obsega najmanj 30 minut, izpitni čas največ 25 minut.

Kandidatka/kandidat lahko uporablja kot pripomoček slovar.

Ustni kompenzacijski izpit je ocenjen s pozitivno oceno, če so zahteve na bistvenih področjih pretežno izpolnjene.

Pri skupni oceni se upoštevajo tako odgovori pri kompenzacijskem izpitu kakor tudi rezultat klavzurne naloge. O skupni oceni odloča izpitna komisija.

Tema: Janez Menart: *Croquis*

Preberite priloženo pesem *Croquis* (1960) Janeza Menarta (priloga 1).

Nato **obdelajte** naslednje delovne naloge:

Delovne naloge	Zahtevnostna področja
1. Povzemite vsebino pesmi.	Zahtevnostno področje 1 <i>Reprodukacija, reorganizacija in prenos</i> Trajanje izpita: približno 3 minute
2. Razčlenite zunanjo in notranjo zgradbo pesmi.	Zahtevnostno področje 1 <i>Reprodukacija, reorganizacija in prenos</i> Trajanje izpita: približno 5 minut
3. Analizirajte pesniška sredstva v pesmi.	Zahtevnostno področje 1 <i>Reprodukacija, reorganizacija in prenos</i> Trajanje izpita: približno 5 minut
4. Zavzemite stališče do sanjarjenja izpovedovalca v pesmi. Ali mislite, da bo svoje sanje uresničil? Svoje mnenje utemeljite.	Zahtevnostno področje 2 <i>Refleksija in reševanje problema</i> Trajanje izpita: približno 5 minut
5. Pred izpitno komisijo v kratkem referatu predstavite pesem in svoje ideje o tem, kaj si želite v življenju doseči in kako boste poskušali svoje želje uresničiti. Pri tem <ul style="list-style-type: none"> – navedite temo in vsebino pesmi, – razčlenite besedilo (zgradba, pesniška sredstva), – interpretirajte pesem, – predstavite svoje ideje o tem, kaj želite v življenju doseči. 	Zahtevnostni področji 1 in 2 <i>Reprodukacija, reorganizacija in prenos; Refleksija in reševanje problema</i> Trajanje izpita: največ 5 minut (najmanj 3 minute)

Priloga 1

Janez Menart: *Croquis* (1960)

Kavarna. Miza: marmor, mrzel, siv –
življenja otpljiva prispodoba.
V kozarčku konjak; nizko izpod roba;
in lužica tam, kjer se je polil.

4

Prst čopič je in lužica paleta;

8

A vtem natakar vljudno predme seže,
pobere vse in mizico pobriše.

12

In gledam ga, kako svoj pladenj nosi,
kako opleta sem ter tja s prtičem
in skoraj žalostno za njim zakličem:
»Gospod natakar, še en konjak prosim!«

16

Vir: Janez Menart, Croquis. V: Janez Menart, Časopisni stih, Ljubljana: Državna založba Slovenije, 1960, str. 53.

Razlaga besed:

croquis: franc. osnutek, skica

INFORMACIJE:

Janez Menart (Maribor, 1929 – Ljubljana, 2004): slovenski pesnik in prevajalec.

Komentar k nalogi za kompenzacijski izpit

Tema:	Janez Menart: <i>Croquis</i>
Situacija:	–
Izpolnitev naloge glede vsebine:	
Jedrno sporočilo (jedrna sporočila) priloženega besedila/ priloženih besedil:	Lirske subjekte sanja o lepem, dobrem življenju; te sanje pa mu »natakar« v hipu pobriše z »mizice«. natakar = metafora za usodo, tek življenja, ironijo ... kavarna, mizica = vsakdanje življenje Pesem je skica, osnutek lepega, sanjskega življenja.
Možnosti za delovno nalogu 1: Povzemite ...	Lirske subjekte sedi v kavarni, piše konjak in sanja o lepem življenju, ki ga s prstom riše na mizico. Medtem pride natakar in mizico pobriše – s tem tudi sanje lirskega subjekta, nakar ta takoj naroči nov konjak.
Možnosti za delovno nalogu 2: Razčlenite ...	<ul style="list-style-type: none"> ■ Pesem ima štiri kitice po štiri vrstice. ■ Rima je oklepajoča: abba. ■ Gre za likovno pesem/pesem s podobo/sliko. ■ Tematika je sodobna, bivanjska. ■ Razpoloženje je v prvi in četrtni kitici temačno (stvarnost), v drugi in tretji pa svetlo (sanje). ■ Prva kitica opisuje vsakdanje stvari – kavarno, mizo, lužico, kjer se je polil konjak. ■ Druga kitica predstavlja sanje, lirske subjekte riše svoje želje o lepem življenju. ■ V tretji kitici pride natakar, ki mu odvzame te sanje: »... pobere vse in mizico pobriše.« ■ V četrtni kitici natakar pobriše lužo (ironija), a lirske subjekte si želi sanje nazaj. ■ <u>Pesem je intimistična = osebno izpovedna.</u> Intimizem je struja v slovenski poeziji 20. stoletja, ki se pojavi po drugi svetovni vojni. Posameznik se izpove tako, da razkrije svoje lastne probleme, svoj intimni svet in se tako razgali. Umetnik razkrije lastno občutenje sveta in družbe in se odmakne od skupnega, kolektivnega občutenja. Pomemben postane individuum/posameznik.
Možnosti za delovno nalogu 3: Analizirajte ...	<ul style="list-style-type: none"> ■ Kavarna, marmornata miza je metafora za mrzlo, sivo življenje. ■ pomanjševalnice: lužica, hišica, klopica, stezica, mizica ... ■ anafora: v tretji kitici: In še stezica ... in lepa žena ■ naštevanje: leno rišem: hišica, drevo, nad hišo sonce ...

	<ul style="list-style-type: none"> ■ zamolk: žena, ki med rože leže ... ■ začetek dialoga: ... in skoraj žalostno za njim zakličem: ■ nagovor: »Gospod natakar, ...!«
Možnosti za delovno nalogo 4: Zavzemite stališče ...	<p><i>Lastno mnenje kandidata/kandidatke.</i></p> <p>Mogoči odgovori:</p> <ul style="list-style-type: none"> ■ Lirski subjekt ne bo dosegel svojih ciljev, ker riše svoje sanje s konjakom le na mizo v kavarni – lahko je alkoholik, labilen, osamljen in nemočen; s tem, da naroci še en konjak, želi sanjati naprej le s pijačo. ■ Lirski subjekt sedaj sicer sanja, a vsak ima možnost, da se iz sanj prebudi in naredi nekaj iz svojega življenja. ■ Sanje ne izginejo nikoli, najprej moramo o ciljih, ki jih želimo doseči, sanjati.
Možnosti za delovno nalogo 5:	<p>Kratek referat pred izpitno komisijo: <i>individualna obdelava</i></p> <ul style="list-style-type: none"> ■ ustrezena zgradba govornega prispevka ■ uporaba v dialoškem delu navedenih vsebin in refleksija o njih ■ stvarna pravilnost ■ logika argumentov ■ vsebinska in jezikovna usmerjenost k naslovniku ■ situaciji ustrezeno izražanje <p><i>V prvem delu predstavi kandidat/kandidatka analizo pesmi poslušalcem in poslušalkam, ki besedila ne poznajo.</i></p> <p><i>V drugem delu predstavi, z upoštevanjem dognanj iz analize, lastne predstave in ideje o uresničevanju življenjskih ciljev.</i></p>

Beurteilungsraster zur Kompensationsprüfung der standardisierten Reife- und Diplomprüfung in der Unterrichtssprache

Korrektur- und Beurteilungsanleitung

1 Erläuterungen zum Beurteilungsraster zur Kompensationsprüfung in der Unterrichtssprache

Die gesetzliche Regelung sieht vor, dass der Prüferin/dem Prüfer und der Beisitzerin/dem Beisitzer bei der Beurteilung des Prüfungsgebiets eine gemeinsame Stimme zukommt. Daher sollten stets beide den Beurteilungsraster erhalten, der der Angabe für Prüfer/innen beiliegt.

Die Beurteilung einer Kompensationsprüfung in der Unterrichtssprache **muss** unter Verwendung des standardisierten Beurteilungsrasters erfolgen.

1.1 Aufgabenstellung

Jede Aufgabenstellung ist in mehrere Teilaufgaben gegliedert, die **alle** von der Kandidatin/vom Kandidaten zu bearbeiten sind.

1.2 Kompetenzbereiche

Der Beurteilungsraster ist in zwei Kompetenzbereiche gegliedert, die dem Beurteilungsraster der standardisierten Klausur entsprechen:

- **K1: Aufgabenerfüllung aus inhaltlicher und struktureller Sicht**
  - Anforderungsbereich 1: *Reproduktion, Reorganisation und Transfer*
  - Anforderungsbereich 2: *Reflexion und Problemlösung*
- **K2: Aufgabenerfüllung hinsichtlich Stil, Ausdruck und normativer Sprachrichtigkeit**

1.3 Notenfindung

Beurteilt werden die beiden Kompetenzbereiche **Aufgabenerfüllung aus inhaltlicher und struktureller Sicht** (jeweils bezogen auf die beiden Anforderungsbereiche) sowie **Aufgabenerfüllung hinsichtlich Stil, Ausdruck und normativer Sprachrichtigkeit**.

Jeder dieser beschriebenen Kompetenzbereiche muss in Summe (der Teilkompetenzen) positiv bewertet werden, um zu einer positiven Beurteilung der Kompensationsprüfung zu gelangen.

Wenn bei einer Prüfung **einer** der Kompetenzbereiche (K1 oder K2) nicht „überwiegend“ erfüllt ist, ist die Prüfung mit „Nicht genügend“ zu beurteilen.

Die Prüfung ist mit „Genügend“ zu beurteilen, wenn beide Kompetenzbereiche zumindest „überwiegend“ erfüllt sind.

Die Prüfung ist mit „Befriedigend“ zu beurteilen, wenn beide Kompetenzbereiche „zur Gänze“ erfüllt sind. Einzelne „überwiegend“ erfüllte Teilkompetenzen können durch „über das Wesentliche hinausgehend“ und „weit über das Wesentliche hinausgehend“ erfüllte Leistungen ausgeglichen werden.

Mit „Gut“ oder „Sehr gut“ ist eine Prüfung zu beurteilen, wenn die Teilkompetenzen der Kompetenzbereiche jeweils mehrheitlich „über das Wesentliche hinausgehend“ erfüllt oder „weit über das Wesentliche hinausgehend“ erfüllt sind.

Werden alle zwei Kompetenzbereiche positiv (= „überwiegend“ und darüber) bewertet, könnte sich eine Zwischennote ergeben. In diesem Fall liegt es im Ermessensbereich der Prüferin/des Prüfers, ob die bessere oder die schlechtere Note gegeben wird. Für diese Entscheidung ist die Aufgabenerfüllung in den einzelnen Teilkompetenzen, wie etwa Argumentationsqualität oder stilistische Qualität, noch einmal heranzuziehen.

1.4 Zur Spaltenbezeichnung des Beurteilungsrasters

Die Attribute der Spalten „das Wesentliche überwiegend erfüllt“ („die nach Maßgabe des Lehrplanes gestellten Anforderungen in der Erfassung und in der Anwendung des Lehrstoffes sowie in der Durchführung der Aufgaben in den wesentlichen Bereichen überwiegend erfüllt“), „das Wesentliche zur Gänze erfüllt“ („in den wesentlichen Bereichen zur Gänze erfüllt“, „merkliche Ansätze zur Eigenständigkeit“), „über das Wesentliche hinausgehend erfüllt“ („in über das Wesentliche hinausgehendem Ausmaß erfüllt“, „merkliche Ansätze zur Eigenständigkeit“, „bei entsprechender Anleitung die Fähigkeit zur Anwendung [des] Wissens und Könnens auf [...] neuartige Aufgaben“) und „weit über das Wesentliche hinausgehend erfüllt“ („in weit über das Wesentliche hinausgehendem Ausmaß erfüllt“, „deutliche Eigenständigkeit“, „die Fähigkeit zur selbständigen Anwendung [des] Wissens und Könnens auf [...] neuartige Aufgaben“) entsprechen den Notendefinitionen der Beurteilungen mit „Genügend“, „Befriedigend“, „Gut“ und „Sehr gut“ in der Verordnung zur Leistungsbeurteilung (vgl. § 14 LBVO). Wichtig ist, dass die Beurteilung der Prüfung entsprechend dem Abschnitt 1.3 erfolgt.

2 Gesamtbeurteilung

Da sowohl die von der Kandidatin/vom Kandidaten im Rahmen der Kompensationsprüfung erbrachte Leistung als auch das Ergebnis der Klausurarbeit für die Gesamtbeurteilung herangezogen werden, kann die Gesamtbeurteilung nicht besser als „Befriedigend“ lauten.